

Forvandt, hvor det fandtes allerede for længere Tid tilbage, har været gjort til et Regale, fordi man den Gang ikke anerkjendte nogen Ret, som stod over Kronens, hvorjombelst nye Indtægtskilder aabnede sig, maa vi husse paa, at Østersfiskeriet i Limfjorden er gjort til et Regale paa en Tid, da baade Folkerepresentationen og Regjeringen havde sat sig det Maal at se at bringe de af Staten anerkjendte eller beskyttede Samfundsinteresser i den nøiest mulige Overensstemmelse med Befolkningens naturlige Rettigheder, og dersom de fattige Fiskere, som søge deres Erhverv ved Østersfiskeri i Limfjorden, havde haft saa talentfulde og indflydelsesrige Talsmænd som de, der stode i Spidsen for Sagrettens og Hovrets Afsløsing samt for andre af vore Landhøveformere, tror jeg ikke, at man paa den Maade vilde have gjort det til et Regale og vilde have ignoreret den naturlige Ret, som denne Befolkning har til at se sin eneste Erhvervskilde beskyttet af Staten. Enhver, som kender de lokale Forhold i Limfjorden, veed, at Fiskeriet der har været underkastet store Fluktuationer, idet den ene Fiskeart har afløst den anden, og naar Østersfiskeriet nu til en vis Grad er traadt i Stedet for det tidligere saa berømte og rige Sildefiskeri i Limfjorden, kan man virkelig ikke monopolisere det, uden derved at berøbe en stor Del af Befolkningen dens naturlige Erhverv, hvorpaa den til en vis Grad har Tidens Hævd. Jeg tror vel ikke, at min ringe Indflydelse skulde kunne fornaag at faae den behydelige Indtægt, som Østersfiskeriet i Limfjorden nu giver, strøgen paa Finantsloven, men jeg nærer dog det Haab, at det erede Thing vil samstemme med mig i, at man, idet man værner om Statskassens Interesser, tillige skal værne om den Befolkning, som ikke har noget andet Erhverv. Det er det Stændpunkt, hvorpaa jeg har stillet mig, da jeg tillod mig at forlange Ordet, og som jeg nu nærmere skal udvikle. Jeg tror ikke, det erede Thing vil negte mig den Anerkjendelse, at jeg aldrig har været et villigt Medskab for de opfløende Roster og Agitationer fra den mindre gunstige stillede Del af Befolkningen, hvilke man vel maa kunne berøbe i et Dieblit som dette, da der gaar en truende og urolig Stem-

ning gennem Europa. Det er min Overbevisning, at enhver Stræben efter en Forstyrrelse af den jævne, rolige Udvikling af Samfundsforholdene, ja, endog efter en Omstyrten af det nu Bestaaende bør vises tilbage med Energi og Kraft, og jeg maa udtale ligeoverfor den høje Regjering, imod hvilken jeg ellers indtæg vil rette nogen Behreidelse, at det forekommer mig, at den i denne Retning burde være optraadt med større Kraft og Energi, end hidtil er steet, men paa den anden Side tror jeg, at vi have en høj og hellig Forpligtelse til med Beredvillighed at værne om disse Samfundsklassers naturlige Rettigheder, saaledes at vi ikke give dem Grund til at staa saa fiendtlig overfor den bestaaende Samfundsorden. Dette paastaar jeg imidlertid, at der ikke er gjort i dette Tilfælde; jeg paastaar, at man her har undladt det i en langt højere Grad end med Hensyn til noget Spørgsmaal, der har foreligget siden den frie Forfatnings Indførelse, og jeg maa tillade mig fortæltig at berøre Limfjordens Østersfiskeris Historie for nærmere at begrundede denne min Paastand. Det vil erindres, at man for c. 20 Aar siden, da Østersfiskeriet der først forforpagtedes, kun lidet tænkte paa, at det i en saa væsentlig Grad skulde afhænge af den Maade, hvorpaa Forpagterne udøvede deres Ret, om det enten fuldstændig skulde ødelægges, eller om det skulde udvikle sig til en stor, indtægtsrig Erhvervskilde. Forst efter Udlobet af de første 10 Aar, hvort de ældre Forpagtere havde Østersfiskeriet, viste det sig, at det var gaaet op for Regjeringen, at man i dette Fiskeris Interesse burde knytte Forpagterne saa nøie dertil, at de bleve interesserede deri ikke alene for Forpagtningsperioden, men ogsaa med Hensyn til den fremtidige Indtægt, der kunde udbringes af dette Fiskeri, og der blev derfor i Kontraktens §. 10 indsat en Bestemmelse, i Henhold til hvilken der tilfaldes Forpagterne, at der hvis de gjorde Noget til Udviklingen af Østersfiskeriet — det være sig ved Forbedring af Fiskeriet, ved Anlæg af Østersbaner eller kunstige Østersbaner osv. — tilfikkedes dem Halvdelen af den forøgede Indtægt, som vilde indkomme for den næste Forpagtningsperiode.